

HELHETLIG ROS 2019 FELLES ROS-ANALYSE GAUSDAL-LILLEHAMMER-ØYER

Vedlegg:

Felles helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse Gausdal-Lillehammer-Øyer 2019

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Sammendrag:

I denne saken anbefaler rådmannen at kommunestyret tar revidert helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse til orientering. Rådmannen vil komme tilbake med eventuelle tiltak i kommende økonomi- og handlingsplan.

Saksutredning:

Bakgrunn

Gjennom lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (Sivilbeskyttelsesloven) er kommuner tillagt et generelt og omfattende ansvar for samfunnssikkerhet og beredskap. Loven pålegger blant annet at det skal utarbeides helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) og beredskapsplan.

§14: «Kommunene plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunene. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstilles i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)».

Kommunene Gausdal, Lillehammer og Øyer har valgt å utarbeide ROS-analyse i et felles prosjekt. De tre kommunene samarbeider allerede tett om beredskap, blant annet ved øvelser. I tillegg er det slik at en uønsket hendelse ikke kjenner kommunegrensene, så når den inntreffer vil den i mange tilfeller påvirke eller være sammenfallende med en nabokommune. I tillegg er de tre kommunene ganske like hva gjelder hvilke hendelser som kan inntreffe. Det er forskjeller (for eksempel har ikke Gausdal jernbane eller tuneller), men det er betydelig flere likheter.

De tidligere ROS analysene for alle tre kommunene krever revisjon. Endret trusselbilde og andre utviklingstrekk, særlig klimaendringer og samfunnet cybervhengighet krever også tettere kontinuerlig årvåkenhet og oppfølging. Lillehammer og Øyer kommune har ved tilsyn fra Fylkesmannen (2017) fått avvik i forhold til overordnet ROS-analysestatus, som også nødvendigjør revisjon.

Vedlagte ROS analyse er overordnet og helhetlig, og vil erstatte tidligere ROS-analyser for de tre kommunene.

Fakta

Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse er delt inn i 5 hovedkapitler. Det er 39 ulike hendelser som er analysert. Hovedkriteriet for om en tenkt hendelse skal analyseres eller ikke har vært: Vil denne hendelsen, hvis den inntreffer, medføre at kommunal kriseledelse settes? Hvis svaret på dette spørsmålet har vært nei, er ikke hendelsen analysert i denne overordnede analysen. Det vil da være en hendelse som bør analyseres og belyses i sektorplaner.

Avgrensningen knyttet til valg av hendelser som blir analysert er i samsvar med veilederen for utarbeiding av helhetlig ROS fra Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap (DSB), som for øvrig har vært et viktig hjelpemiddel i arbeidet.

Arbeidet med denne ROS- analysen er forankret i kommunenes planstrategi, og har vært ledet av regional rådmannsgruppe som overordnet styringsgruppe. Planen er også framlagt for felles beredskapsråd 14.2.18.

Analysearbeidet startet med en oppstarts dag 15.3.18, hvor 8 bredt sammensatte grupper av virksomhetsledere fra de tre kommunene arbeidet med hendelsesanalyser. Gruppenes arbeid ga verdifullt grunnlagsmateriale for de hendelser som er analysert. Et råtkast til analyse ble sendt til om lag 30 eksterne aktører høsten 2018; Politiet, Statens vegvesen, NVE, Eidsiva Energi/Gudbrandsdal Energi, Mattilsynet m.fl., inkl. frivillige ressurser, for å få innspill til analysearbeidet. De innspillene som kom, er hensyntatt i arbeidet.

I arbeidet har en brukt krisehåndteringsverktøyet CIM sin ROS-modul. I denne modulen har en detaljregistrert de enkelte hendelsene. CIM er det helhetlige styringssystemet for sikkerhet og beredskap som kommunene er pålagt å bruke via Fylkesmannen. Ved å bruke CIM er det lagt inn et analysegrunnlag for hver hendelse som er lett å justere og oppdatere i det kontinuerlige arbeidet. Det har vært gjort med basis i Gausdal sin gamle versjon som lå i CIM. De enkelte hendelsene er således justert og/eller supplert i forhold til dagens situasjon og trusselbilde.

Vurdering:

Kommunalt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap er viktig arbeid. Det pågår kontinuerlig i alle kommuner. En overordnet helhetlig ROS-analyse er en av grunnsteinene i det kommunale arbeidet med sikkerhet og beredskap.

CIM er et viktig kommunikasjons- og styringssystem, som blant annet Fylkesmannen bruker flittig. Fra tidligere er det bare Gausdal som har tatt i bruk ROS-modulen i CIM. Når alle de tre kommunene nå skulle revidere planene som et felles prosjekt var det naturlig at alle kommunene tok i bruk ROS-modulen i CIM. Prosjektet har hatt noen utfordringer i at en nå skulle bruke CIM som verktøy. Hovedutfordringen har vært at analyseskjema som DSB anbefaler at en bruker, ikke sammenfaller med analyseskjema i CIM. Prosjektet har således måttet konvertere informasjon fra DSB sitt skjema over i CIM.

Ved at en bruker ROS modulen i CIM har en til enhver tid en oppdatert ROS-analyse. Den analysen som fremmes til politiske behandling er et bearbeidet uttrekk av datainnlegging og rapportuttak. Skulle rådmannen i nær fremtid velge å legge til en hendelse, kan en etter

dette ta et nytt uttrekk av data, og således ha en ny plan. Gjennom å bruke CIM er ikke helhetlig ROS- analyse en statisk plan, men et pågående arbeid en når som helst kan gjøre endringer/forbedringer i.

I vedlagte ROS-analyse er det forslag til tiltak en kan gjøre på kort og lang sikt. Det er påpekt tre tiltak en kan gjøre for å komme fra ikke akseptabel risiko til akseptabel risiko forutsatt tiltak. De tre tiltakene som er anbefalt kraver alle investeringer i de tre kommunene. Hvorvidt en skal gjøre disse investeringene, eller om det er andre måter en kan få redusert risikoen gjennom vil rådmannen komme tilbake til i kommende økonomi- og handlingsplan.

Rådmannens forslag til innstilling:

Kommunestyret tar fremlagte helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for kommunene Gausdal – Lillehammer – Øyer 2019 til orientering, og forutsetter at den legges til grunn for det videre arbeidet med samfunnssikkerhet i kommunene.

Rådmannen vil komme tilbake med eventuelle tiltak i tilknytning til økonomi- og handlingsplan for perioden 2020 – 2024.

Ådne Bakke
Rådmann

Frode Fossbakken